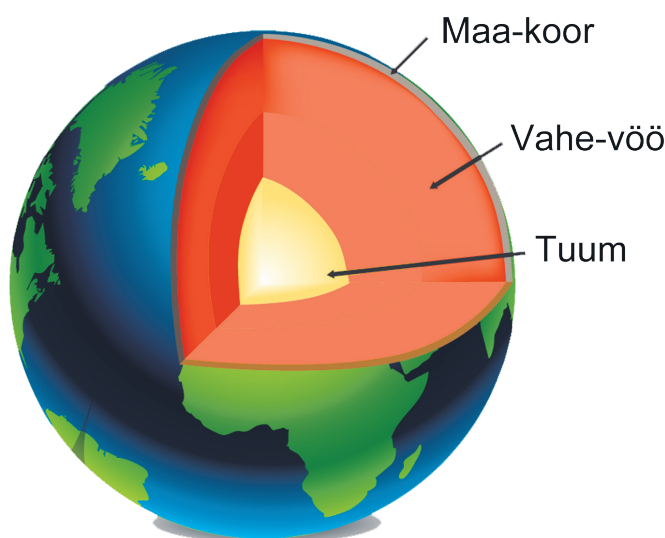


## 12.7. MAA-KERA SISE-EHITUS

- Mis sa arvad, mis asub maa-keras sees?

Missugune on maakera seest, seda ei tea täpselt keegi. Pole võimalik puurida nii sügavat auku, mis ulatuks maakera sisemusse.



Kujutle, et Maa on nagu kirss.

Kirsi sees on kivi. See on Maa **tuum**.

Maa tuum on nagu kirsi-kivi.

Tuum asub sügaval Maa sisemuses.

Sinna ei ole inimesel võimalik pääseda.

Tuum on väga kuum ja tahke.

Kirsil on kivi ümber pehme vilja-liha.

Ka Maal on tuuma ümber sulanud kivimitest pehme kuum kiht.

Seda kihti nimetatakse **vahe-vööks**.

Kirsi pinda katab kirsi-nahk.

Maakera katab **maa-koor**.

Maa välimine kest koosneb jahtunud kivimist.

Maa-koore paksus on 40–50 kilomeetrit.

Maa-koor on ookeanide all õhem ja mandrite kohal paksem.



## Ülesanne 1

**1. Vaata joonist.**

**2. Leia Maa tuum, vahe-vöö ja maa-koor.**

**3. Vasta küsimustele.**

1) Mis värvi on kujutatud tuum?

*kollane / punane / kirju*

2) Mis värvi on kujutatud vahevöö?

*kollane / punane / kirju*

3) Mis värvi on kujutatud maa-koor?

*kollane / punane / kirju*

4) Mis asub kõige sügavamal maa sees?

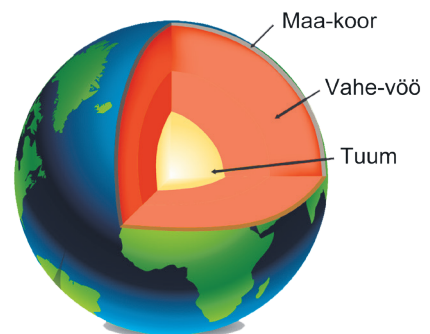
*tuum / vahevöö / maakoore*

5) Mis katab tuuma?

*vahevöö / maakoore*

6) Mis katab vahe-vööd?

*tuum / maakoore*



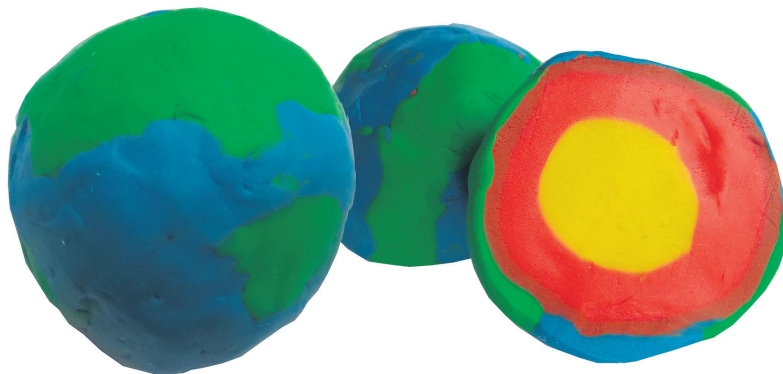


### Katse 1

**Vaja läheb:** kollast, punast, pruuni, sinist ja rohelist plastiliini, plastiliini-nuga.

1. Tee plastiliinist väike **kollane** pallike.
2. Kata kollane pallike paksult **punase** plastiliiniga.
3. Kata punane plastiliin õhukese **pruuni** plastiliini kihiga.
4. Kata pruun plastiliini kiht **siniste** ja **roheliste** plastiliini laikudega.
5. Lõika plastiliini-pall ettevaatlikult noaga pooleks.

Vajadusel palu täiskasvanult abi.



Läbi-lõige kujutab Maa sisemust.

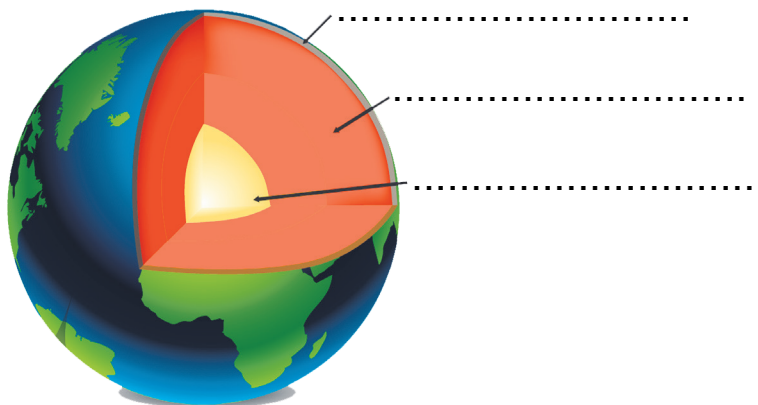
- Kollane on Maa tuum.
- Punane on vahe-vöö.
- Pruun on maa-koor.
- Roheline ja sinine on mandrid ning ookeanid.
- Leia tuum, vahe-vöö ja maa-koor.

## Ülesanne 2

### 1. Loe sõnad.

*vahe-vöö, maa-koor, tuum*

### 2. Märki joonisele maakera osade nimetused.



### 3. Lõpeta laused.

1) Maa-keras sisemuses on kuum tahke metallidest

.....

2) Maa-koore all on tuline sulanud kivimitest

.....

3) Maa-keras pinda katab jahtunud kivimitest

.....

### Ülesanne 3

**1. Loe laused.**

**2. Tõmba sisult õigele sõnale joon alla.**

- 1) Teadlased *teavad* / *ei tea* kindlalt,  
mis on maa-keras sees.
- 2) Maa-keras kõige sügavamal asub  
*maa-koor* / *vahe-vöö* / *tuum*.
- 3) Tuum on *vedelas* / *tahkes* olekus.
- 4) Tuuma katab *vahe-vöö* / *maa-koor*.
- 5) Vahe-vöö on *vedelas* / *tahkes* olekus.
- 6) Maa-pinda katab *maa-koor* / *vahe-vöö* / *tuum*.
- 7) Maa-koor on *vedelas* / *tahkes* olekus.

**3. Loe saadud laused.**

**4. Kirjuta laused 2–7 vihikusse.**